

Rekomendatsii.

Соціально-економічна безпека: навч. посіб. [У. Б. Бережницька, О. Я. Савко]; за ред. М. О. Данилюка та У. Б. Бережницької. – Івано-Франківськ: Симфонія, 2016. – 264 с.

Горбулін В.П. Засади національної безпеки України: підруч. / В. П. Горбулін, А. Б. Качинський. – К.: Інтертехнологія, 2009. – 272 с.

Лібанова Е. М. Яку кризу переживає Україна на початку III тисячоліття? / Е. М. Лібанова // Національна безпека: український вимір. – 2009. – № 5 (24). – С. 5-11.

Малиновська О. А. Міжнародна міграція як чинник демографічної безпеки / О. А. Малиновська, Л. А. Журавська // Стратегічна панорама. – 2007. – № 2. – С. 172-184.

6. Пастернак-Таранушенко Г. А. Економічна безпека держави. Методологія забезпечення: Монографія / Г. А. Пастернак-Таранушенко. – К.: Київський економічний інститут менеджменту, 2003. – 320 с.

Рингач Н. О. Мінімізація демографічних загроз як необхідний компонент політики забезпечення національної безпеки України / Н. О. Рингач
Ефективність державного управління. Зб. наук. праць. – 2008. – Вип. 14/15 – С. 140-145.

Стешенко В. С. Деякі демографічні наслідки соціально-економічної кризи в Україні / В. С. Стешенко // Демоекономічне дослідження. – К.: Знання, 2008. – 470 с.

Цвігун І. А. Демографічна безпека України та напрями її регулювання: монографія / І. А. Цвігун. – Кам'янець-Подільський: ПП Зволейко Д. Г., 2013. – 400 с.

Демографічна та соціальна статистика / Населення та міграція: Демографічна ситуація у 2017 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ds.htm.

УДК 338.4

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Л. О. Блищак

Науковий керівник: д.е.н., професор І. П. Кінаш

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: reg@nung.edu.ua*

Останніми десятиліттями для людства набуло надзвичайного значення стає й постійне забезпечення енергетичної потреби без завдання шкоди навколишньому природному середовищу. Помітною тенденцією розвитку світової енергетики стало суттєве збільшення частки електроенергії, що виробляється з використанням відновлюваних (альтернативних) джерел енергії.

До відновлювальних джерел енергії відносять: гідро, сонячну, вітрову, геотермальну, гідравлічну енергії, енергію морських течій, хвиль, припливів, температурного градієнта морської води, різниці температур між повітряною масою і океаном, тепла Землі, біомасу тваринного, рослинного і побутового походження. Однак промислового розвитку та комерційної ефективності досягли тільки технології використання вітрової, сонячної енергії, а також енергії води та біомаси.

На сьогоднішній день країнами, які займають лідируючі позиції в розвитку альтернативних джерел енергії в Європі, є: Ісландія – 25% енергобалансу країни займає геотермальна енергетика; Данія – більше 20% енергії виробляється вітрогенераторними установками; Португалія – близько 18% всієї енергії витягується з морських хвиль, сонячного світла і вітру; Іспанія – більше 17% енергії виробляється різноманітними геліоустановками. Матеріали досліджень свідчать про те, що у 2016 році частка відновлюваної енергії в державах-членах ЄС була найвищою у Швеції (53,8% від споживання енергії), Фінляндія (38,7%) та Латвія (37,2%) (рис.1).

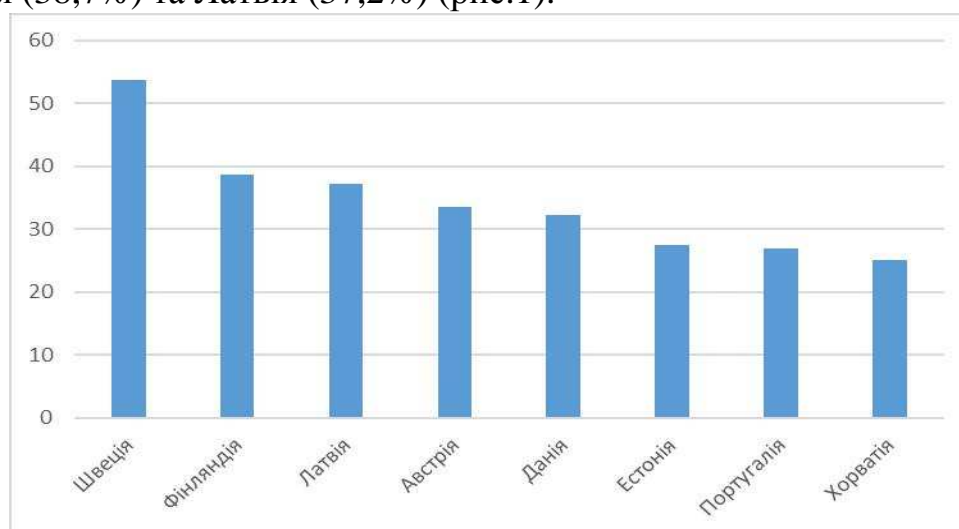

Рис. 1 Частка відновлюваних джерел енергії в країнах ЄС у 2016 р., %

Джерело: [2]

Найменше ця частка була в Люксембурзі (5,4%), Мальті та Нідерландах (6,0%) та Бельгії (8,7%). Відмінності виникають внаслідок змін у забезпеченості природними ресурсами, головним чином у потенціалі для будівництва гідроелектростанцій та наявності біомаси. Європейські експерти підрахували, що для сталого розвитку альтернативної енергетики ЄС знадобиться в найближчому десятилітті вишукати близько € 50 млрд. Найбільша частка коштів (близько € 17 млрд) припадає на розвиток сонячної енергетики. Дещо менше – на розвиток вітрогенераторну галузі, а решта – на біоенергетику [1]. Більш детальніше зупинимося на досвіді окремих держав.

Великобританія За даними агентства Bloomberg New Energy Finance близько 44 % населення планети живе в межах 150 кілометрів від океанської або морської берегової лінії. Прогнозують, що до 2020 року на Землі буде

працювати до 22 приливних електростанцій і до 17 станцій, що використовують енергію хвиль. Кожна така станція в середньому буде здатна генерувати більше мегавата електроенергії, чого достатньо для забезпечення функціонування близько 250 житлових будинків.

Зазначимо, що одночасно в декількох країнах — Австралії, Великобританії, Німеччині, США та Канаді — почали реалізовувати проекти з використання альтернативних джерел енергії океанських хвиль і припливів. Так, на південному сході Белфаста у Великобританії використовується енергія припливів: два рази на день близько 350 мільйонів кубічних метрів води проходить з моря і назад через два 16-метрових гвинта, які своїм обертанням виробляють 1,2 мегавати електроенергії. Це еквівалентно вітру, що «дме» із швидкістю 555 кілометрів на годину і обертає вітряні пропелери з частотою до 15 обертів на хвилину біоенергетику [3].

Інший оригінальний проект, що дає можливість використати енергію хвиль реалізований в Единбурзі (Великобританія). П'ять буїв плавають на морській поверхні незалежно один від одного; між ними знаходяться гідравлічні насоси, рідина від яких змушує працювати електричний генератор. Ще одним способом видобутку енергії є морська вода. Єдина електростанція була побудована в Європі фірмою Starkraft (Електрична енергія добувається шляхом змішування солоної і прісної води, що призводить до утворення енергії через збільшення ентропії рідин). Цей спосіб не такий ефективний, як атомні електростанції, але він не завдає великої шкоди навколишньому середовищу.

Китай У китайському місті Хуайнан запрацювала найбільша у світі плавуча фотоелектростанція. 160 тис. сонячних панелей розташовані на морській поверхні площею майже 90 га (площа середнього села). Потужність сонячної станції – 40 МВт, чого достатньо для забезпечення енергією 15 тис. будинків. Повністю станція буде підключена до електромережі наступного року, і її потужності вистачить, щоб забезпечити 94 тис. міських і сільських домогосподарств. Загальні інвестиції в будівництво становили 151 млн дол. Перевагами подібних електростанцій є те, що вони не займають багато місця, а морська вода діє як природний охолоджувач, що збільшує обсяги виробництва електроенергії.

Об'єднані Арабські Емірати У 2015 р. в Дубаї почалося будівництво заводу сонячної електроенергії. Крім цього, відкрили сафарі-парк, що працює на сонячній енергії та є екологічно чистим проектом. У ньому навіть відвідувачі переміщуються на спеціально розроблених електрокарах. За 11 років у Дубаї має закінчитися будівництво найбільшого на Близькому Сході «сонячного парку», який об'єднає кілька потужних заводів із виробництва сонячної енергії. Загальна потужність цих підприємств повинна скласти близько 1 тис. МВт. Передбачається, що до 2030 року 5 % усієї вироблюваної енергії в ОАЕ буде припадати на сонячні батареї. Крім того, держава здійснює фінансування масштабних проектів з альтернативних джерел енергії по всьому світі. Сьогодні відбувається активне кредитування будівництва й спорудження об'єктів

відновлюваної енергії в Ірані, Мавританії, Аргентині, на Кубі й островах Сент-Вінсент.

Таким чином, відновлювана енергетика стає не тільки найбільш швидкозростаючою галуззю в світовій енергетиці, а й рушієм економічного зростання багатьох країн. Досвід зарубіжних країн можна використовувати і в Україні у рамках напрацювання державної політики у цій галузі.

Список використаних джерел:

Розвиток альтернативної енергетики в Європі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://smarteco.biz.ua/alternative-energy-eu/>

Яка частка відновлюваних джерел енергії в ЄС? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/infographs/energy/bloc-4c.html>

У світі починають активно добувати електроенергію з води [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.finance.ua/ua/news/-/323954/u-sviti-pochynayut-aktyvno-dobuvatyi-elektroenergiyu-z-vody-foto>

УДК 336.763

ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ АКЦІЙ В УКРАЇНІ

І. Р. Боднарук, Л. Р. Андрішак

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: uv@nung.edu.ua*

Ринок цінних паперів України є однією з основних складових української економіки, що є показником розвитку ринку капіталу та всієї фінансової системи країни. Цінні папери, за ринкової системи господарювання, можуть стати дієвим інструментом, здатним здійснювати перерозподіл інвестиційних ресурсів і капіталу з однієї галузі в іншу, тобто буде відбуватися автоматичне регулювання інвестиційних процесів у економіці країни і регіонах [1].

Ринок акцій - найбільший сегментом всього вітчизняного ринку цінних паперів. Стійкий, стабільно функціонуючий, ринок акцій є одним із чинників, що визначає інвестиційний клімат в країні, сприяє залученню й перерозподілу інвестиційного капіталу у перспективні сфери економіки.

роботі [2] автор розглядає ринок акцій як: 1) сукупність інтегрованих в систему елементів, що характеризуються відповідним механізмом економічних та цивільно-правових взаємозв'язків щодо забезпечення кругообігу грошових потоків в економіці за допомогою трансформації заощаджень в інвестиції на основі купівлі-продажу прав власності на частку в статутному капіталі; 2) сферу грошових відносин, де об'єктом купівлі-продажу є права на частку активів компанії.

Створення умов для належного та ефективного функціонування ринку акцій в Україні здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПРФ). Згідно аналітичних даних НКЦПРФ протягом останніх п'яти